

8 Wandelt in de liefde

Als broeders samenwonen

Niet elke ambtsdrager voldoet aan hetgeen Paulus heeft voorgeschreven.
Ook ambtsdragers tonen wel eens hun zwakheden.
Trouwens ook broeders zijn onderling niet altijd lief voor elkaar.
De geschiedenis van L. Boon met de gemeente uit 1880 toont dit duidelijk aan.
Laten we enkele gebeurtenissen nader bekijken.

In de beginjaren van de gemeente is er een diaken die verzoekt te mogen terugtreden, omdat hij niet voldoende kan functioneren.
De kerkeraad wil hier niet op ingaan.
Als onze broeder bij een familiebezoek elders in ons land hierover spreekt, worden deze gesprekken, naar achteraf blijkt, verdraaid doorgegeven aan de kerkeraad. De kerkeraad stuurt onmiddellijk een afgevaardiging naar de bewuste gemeente.
De verdraaiing wordt geconstateerd. Desondanks verleent men onze broeder alsnog het gevraagde ontslag.
De onderlinge verhoudingen werden er niet beter op.

In 1901 vergadert, nu zouden we zeggen, het moderamen van de kerkeraad met een broeder-ex-ouderling en een andere broeder uit de gemeente.
Deze broeders runden in de jaren '80 beiden een zaak in o.a. tabak en sigaren. In 1883 stopte de broeder-ouderling, naar zijn zeggen, f 1500,- in de zaak. Dit bedrag werd door zijn compagnon in de boeken opgenomen.
Enige jaren later vroeg deze compagnon zich af hoe het geld in de zaak was gestopt: Onze broeder-ouderling kon zich niet meer herinneren of hij dit in de handelswaar had gestoken of dat hij hiermee rekeningen had betaald.
In 1884/85 trok onze broeder-ouderling zich terug uit de zaak en liet een schuldbekentenis tekenen van f 2500,- (f 1500,- + f 1000,- voor de aanwezige koopwaar) met een verplichte halfjaarlijkse aflossing van f 50,- en 5% rente.
Na enige jaren ging de zaak failliet vanwege de zware lasten.
'Hebben jullie wel eens de inventaris en een balans opgemaakt?', wordt hun terecht gevraagd. Beide broeders antwoorden ontkennend.
Hun wordt duidelijk gemaakt dat men zich zo geen oordeel kan vormen.
Beiden geven toe niet juist te hebben gehandeld en geven elkaar de broederhand.
Beiden hadden schade geleden en ondervonden de gevolgen van hun handelingen. De één was z'n winkel kwijt, de ander z'n geld, want het faillissement leverde slechts een fractie op van het geïnvesteerde kapitaal.
Toch blijft er iets hangen, want jaren later wordt tijdens een huisbezoek nogmaals over deze kwestie gesproken.

In 1903 is er een conflict tussen broeder C. van Rijsdam en een ouderling-aannemer.
Van Rijsdam heeft opdracht gegeven tot het bouwen van een winkel-woonhuis.
Het pand is, volgens Van Rijsdam, niet in overeenstemming met het bestek gebouwd: te weinig zand, geen goede kalk, de afmetingen van de winkel zijn

niet goed en er werden 3e tot 4e soort kraalschroten gebruikt, i.p.v. de 1e soort zoals in het bestek staat.

Van Rijsdam geeft in een gesprek met de kerkeraad toe het bestek niet zo goed te hebben bestudeerd.

Tevens blijkt dat op eigen verzoek de kamer vergroot is ten koste van de winkel.

Wat de kwaliteit van het hout betreft, gaat Van Rijsdam af op de mening van anderen.

Er wordt een commissie ingesteld. Deze onderzoekt de zaak en stelt een schikking voor. Beiden accepteren deze en bevestigen dit aan elkaar op zegel.

De kerkeraad wordt hiervan op de hoogte gebracht. Ds. Schuurman vindt dat de commissie een eindverslag had moeten uitbrengen op de kerkeraad 'Hier ligt de eindverantwoordelijkheid!'. Men probeert hem duidelijk te maken, dat men dit met opzet heeft nagelaten, om de kerkeraad er niet te zeer in te betrekken.

Er blijven nu wel vragen liggen: Wie heeft de waarheid gesproken?

Bij het agendapunt 'Censura Morum' wordt de broeder-aannemer gevraagd of wel avondmaal met hem gevierd kan worden. De broeder belijdt nu schuld en toont berouw. De voorzitter verwoordt de mening van de vergadering als hij zegt: 'Het doet mij leed broeder, dat ge zo lang hebt gewacht. Ik hoop hartelijk, dat uw belijdenis oprecht is geweest'.

Toch is na enige maanden de kwestie niet naar genoegen opgelost.

Ter sprake komt dan ook dat onze aannemer een stukje grond naast Van Rijsdam verkocht heeft aan een andere broeder om hier een kruidenierswinkel te openen. Van Rijsdam beweert dat er een cerfituut (een bindende voorwaarde) op ligt zodat er geen concurrent naast hem mag komen.

De kerkeraad is hierover zeer verbaasd, omdat Van Rijsdam een manufacturen-zaak heeft en de andere broeder hier een kruidenierszaak wil beginnen.

Ook blijkt Van Rijsdam, via zijn vrouw (man en vrouw zijn één, beweert hij) vertrouwelijke mededelingen wereldkundig te hebben gemaakt.

Men onderhoudt hem hierover.

Van Rijsdam blijft bij de kerkeraad aandringen op een goede afwikkeling van deze kwestie. De aannemer belooft alles in orde te brengen.

Een half jaar later komt er weer een klacht van Van Rijsdam bij de kerkeraad.

De aannemer heeft nl. naast Van Rijsdams woning nog een winkel-woonhuis gebouwd, gedeeltelijk op diens fundamenteën, zodat alles begint te verzakken.

'Ik had zijn toestemming', verdedigt de aannemer zich.

'Maar u wist toch dat dit kon gebeuren en hebt u ze daarvoor gewaar-schuid?', vraagt voorzitter Boer.

Als blijkt dat onze broeder dit niet expliciet heeft verteld, is de kerkeraad zeer ontstemd. Hoewel onze broeder nog enige uitvluchten zoekt, wordt hem opgedragen de zaak op zeer korte termijn in orde te brengen.

Als men enige tijd daarna Van Rijsdam bezoekt, zegt hij tevreden te zijn.

Daar de heer Van Rijsdam zelf de publiciteit zocht, heb ik de vrijheid genomen zijn naam te gebruiken.

Op een verkiezingsbijeenkomst van de liberalen nodigt de voorzitter de aanwezigen uit om op het aldaar gesprokene te reageren. Van Rijsdam is één van de twee personen, die hieraan gehoor geven.

Dit wordt zondag 18 juni 1905 in de Rijnbode als volgt weergegeven:

De heer van Rijsdam (blijkbaar geen spreker van professie) gaf te kennen drie jaren lang in eene anti-revol. kiesvereen. te hebben gezeten, dooh dat hij zich nimmer heeft kunnen vereenigen op politiek gebied samen te werken met de katholieken, om zoodoande het roer in handen te krijgen, door welke samenwerking hun vertrouwen op God en hun goede zaak wordt gemist. Evenzoo meent spr., dat het van zeer

weinig vertrouwen getuigt, als de chr. school om geld gaat bedelen bij den Staat; voorts keurde hij het af, dat de zich noemende christenen steeds zoo laag op hunne politieke tegenstanders neerzien en inzonderheid hun boosheid luchten op de liberalen, hetgeen door spr. werd geïllustreerd, door de liberalen te vergelijken bij een paal in het land, waartegen de varkens zich schuren. Met aachelingen uit Gods woord bevestigde

spr. dit een en ander en deed daarbij uitkomen, dat liefde en verdraagzaamheid den christen moet kenmerken.

Nadat de heer Reijne de beide sprekers zooveel doenlijk had beantwoord, sloot de voorz. de vergadering met den wensch, dat de heer Reijne, die dezen avond het liberaal beginsel zoo hoog had gehouden, als afgevaardigde voor dit of een ander district zal worden gekozen.

Ingezonden.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.)

Mijnheer de Redacteur!

Mag ik U vriendelijk verzoeken om eene kleine plaatsruimte in uw veelgelezen blad.

Geachte burgers van Alfen en omstreken kan een uwer mij een bewijs leveren, dat ik, C. van Rijsdam, 10 gulden ontvangen heb, of er over gesproken heeft, voor het apraken, dat ik Woensdag 14 Juni jl. in de zaal van de „Vergulde Wagen” gedaan heb? Ik zat Maandagmorgen 19 Juni in de Alferhoorn bij een klant van mij en toen kwam de heer Bruinje, kruidenier, Alfen l., binnen loopen, ging zitten, maar groette mij niet. Toen wij koffie gedronken hadden ging ik weg en wilde Bruinje de hand geven. Bruinje keek mij toen aan of hij mij op wilde slokken, en zeide: neen, zoo een liberaal als jij ben geef ik de hand niet; nu zij u maar 10 gulden gegeven hebben; dat is gauw verdiend. Ik zeide

tegen Bruinje, die zoo knap in zijn eigen oog is, dat ik 25 gulden geef als hij ook 25 gulden daartegen zet, wanneer hij ergens bewijzen kan, dat ik 10 gulden gehad heeft voor dat spreken; nog geen 1 cent, verneemt er maar naar waar u wil. Daar hebt je de groote val al weer, om een mensch te beschuldigen, daar niets van aan is. Als dat een liberaal deed, dan zou er gezegd worden O, die liberalen die leeren niet anders, dat zijn paganisten; maar nu zoo een vroom man! En toen kwam om het hoekje van de deur met zoo een grijnslachje de heer J. v. Egmond, melkboer Alferhoorn. aan: Daar heb je nu dien kerel, die de liberalen helpt, die heb 4 harde rijksdaalders gehad. Alweer valsch beoordeeld! Ik vraag u burgers, is dat ook al Godsdiens? Ik geloof, dat als Bruinje en Van Egmond hun hand in eigen boezem staken, daaraan een boel medder en slijk zou kleven. En dan zouden zij met geen minachting op een ander neer zien, maar waar is het die luitjes om te doen? om zoodoende het brood uit mijn mond te nemen; maar toevallig heb ik een besten dag gehad, maar van geen liberalen,

doch juist van de anderen en daar heeft tot nog toe niemand iets van gezegd. Dus Bruinje en Van Egmond, uw toorn heeft niets kwaads gedaan. Daar heb je het al weer, als God met ons is, wie zal er tegen ons zijn. Ik wil u wel mededeelen, dat als de liberalen mij 25 gulden gegeven hadden, ik ze gerust zou aanpakken, maar ik hoop er voor bewaard te blijven om het af te dwingen of om mooi te praten en ook niet met huichelarij.

Bruinje en Van Egmond gij kunt mij gerust hierop antwoorden, gij behoeft mij niet te ontzien, vraag maar waar ik vroeger gewerkt heb, bij de Van Leeuwens, pannembakkers, bij de Boerens of bij mijn klanten.

Ik hoop voor mijn recht op Gods woord gegrond uit te komen, zoo lang ik leef.

Nu zal ik maar eindigen, anders zou ik wel een boekdeel kunnen opmaken.

Hartelijk dank Mijnh. de Redacteur voor deze kleine plaatsruimte.

Hoogachtend,

C. VAN RIJSDAM.

Alfen, 19 Juni 1905.

Van Rijsdam moet voor de kerkeraad verschijnen: 'Hoe kunt u dit met de bijbel in uw hand verdedigen? U hebt God gelasterd en schade aan Zijn Naam en aan de naam van Zijn gemeente toegebracht'.

Van Rijsdam en twee andere broeders (in het artikel genoemd) wordt voor eenmaal het Heilig Avondmaal ontzegd.

Deze maatregel sorteert weinig effect. Van Rijsdam eist dat de twee andere broeders in zijn tegenwoordigheid worden terechtgewezen.

De kerkeraad gaat daar niet op in.

Als Van Rijsdam doorgaat met brieven schrijven en de kerkeraad blijft terechtwijzen, wordt overwogen om op hem de eerste trap van de censuur toe te passen.

Als Van Rijsdam dit verneemt, belegt hij een vergadering in Concordia en spreekt daar over het onderwerp: 'Het farizeïsme'.

Hierin hekelt hij het beleid van de kerkeraad.

De kerkeraad ontvangt van deze bijeenkomst een uitgebreid verslag.

Men past nu de eerste trap van censuur op hem toe.

Van Rijsdam is razend.

Als de toestand eerder verslechtert dan verbetert, overweegt de raad om op hem de tweede trap van censuur toe te passen. Als Van Rijsdam dit verneemt, roept hij uit: 'Ik zal er een glas wijn met smaak op drinken'.

Onverwacht meldt hij zich toch bij de kerkeraad en belijdt schuld. Hij vond het wel moeilijk om die stap te doen, maar hij werd al langer heen en weer geslingerd.

De kerkeraad maakt hem duidelijk, dat hij in het openbaar heeft gehandeld en dat hij nu ook in het openbaar schuld moet belijden.

Men stelt een verklaring op en legt hem die voor. Zijn verklaring: 'Mijn ja is ja en mijn nee is nee', acht men niet voldoende.

Ook een verklaring in een weekblad wordt minder gewenst gevonden. Hij stelt daarna voor om zelf een verklaring in de gemeente af te leggen.

'Nee', zegt de voorzitter, 'u hoeft slechts in het midden der gemeente 'ja' te zeggen op de u voorgelegde verklaring'.

Hem wordt de verklaring meegegeven om er eens over na te denken.

In een brief geeft hij aan dat hij schuld heeft bekend en dat dat voor hem genoeg is. Hij oordeelt de handelwijze van de kerkeraad onchristelijk.

De kerkeraad schrijft hem terug: 'Hoe durft ge zoiets te zeggen... Bij een ware schuldbelijdenis stelt men geen eisen... De kerkeraad heeft zich niet naar uw believen te schikken... Als u oprecht bent, kunt u 'ja' zeggen. Zo niet, dan moeten wij overgaan tot de laatste remedie'.

C. van Rijsdam wordt 'geëxcommuniceerd'.

In 1911 komt er weer een kwestie rond dezelfde aannemer, inmiddels ex-ouderling.

Weer heeft hij een woning gebouwd voor een broeder in de gemeente. Weer is er een onduidelijk bestek en weer zijn er allerlei mondelinge afspraken gemaakt. In feite komt het hier op neer dat hij een verkeerde steen heeft gebruikt en in ruil hiervoor allerlei voorzieningen heeft aangebracht. Deze voorzieningen zijn, volgens de koper, niet volgens afspraak. Er wordt een arbitrage-commissie voorgesteld.

De koper is bang, dat hij extra zal moeten betalen voor voorzieningen die niet naar zijn zin zijn. Als er tenslotte toch een arbitrage-commissie komt, durft deze geen uitspraak te doen.

De onderlinge verhoudingen zijn inmiddels behoorlijk scheefgegroeid.

Tenslotte geeft de arbitrage-commissie aan dat de aannemer schuldig is.

Eén der drie commissieleden twijfelt.

De aannemer grijpt dit aan om zich te rechtvaardigen.

Ds. Gispen, die hier inmiddels predikant is, raadt de kerkeraad aan zich niet al te veel te mengen in materiële zaken.

Daar deze kwestie elke keer weer terugkomt, ook op huisbezoeken bij belanghebbenden, wordt aangedrongen op verzoening en bij de aannemer op vergoeding.

In maart 1913 vergaderen weer de arbitrage-commissie, een afvaardiging van de kerkeraad en onze twee broeders.

Na lang beraad besluit de aannemer de bewuste woning te kopen voor zijn zoon. Er wordt een prijs bepaald, alles komt op zegel en iedereen is tevreden, in het bijzonder de kerkeraad.

Opnieuw grensproblemen

In 1896 is de kerkeraad van Oudshoorn blij met het gevoerde beleid van Alphen.

Daarna verloopt alles naar wens tot Alphen begin 1898 enige broeders die in Oudshoorn wonen, kandidaat stelt voor ambtsdrager.

Een afvaardiging van Oudshoorn komt hierover praten.

Alphen vindt dit een logische zaak. Men stelt de broeders uit Oudshoorn gerust door aan te tonen, dat de toestand in de gemeente ten gunste van Oudshoorn is veranderd.

In 1901 melden zich echter weer enige doopleden die in Oudshoorn wonen, maar in Alphen kerken om in Alphen belijdenis te doen en daar als belijdend lidmaat te worden opgenomen.

Ouderling Boer, bijna 77 jaar oud en vanaf 1861 ouderling, reageert ongemeen fel: 'Als u hen weigert, bedank ik als ouderling en lid en ga over naar de Ned. Hervormde Kerk'.

Men adviseert deze leden zich tot de classis te wenden.

Op verzoek van Oudshoorn komt er weer een gemeenschappelijke kerkeraadsvergadering. Als gesteld wordt dat Alphen zich duidelijker moet opstellen, probeert Alphen duidelijk te maken in welke moeilijkheden zij komt als enkele leden persé naar Alphen willen overkomen.

De classis behandelt de kwestie en geeft geen toestemming.

Ouderling Boer: 'Ik protesteer !'.

De kerkeraad te Alphen belegt een vergadering met die leden in Oudshoorn van wie de kinderen in Alphen willen blijven.

Er wordt zelfs overwogen om van Alphen en Oudshoorn één kerk te maken.

Weer komt er een gemeenschappelijke kerkeraadsvergadering om het onderlinge wantrouwen weg te nemen.

Als bekend wordt dat op twee doopleden van Alphen die in Oudshoorn wonen, door de kerkeraad van Oudshoorn, onder geheimoplegging, de 1e trap van de censuur is toegepast, werkt dit volkomen averechts, ook al is dit kerkordelijk juist. Hier is immers sprake van eigenwillige godsdienst, maar men vraagt zich wel af of dit ook in overeenstemming met Gods Woord is.

Er volgt nu een vergadering van de deputaten van de classis en ongeveer veertig ouders die in Oudshoorn wonen en bij de classis een bezwaarschrift hebben ingediend.

Op deze avond wordt alleen gesproken over de toestand zoals die in de loop der jaren is gegroeid en de deputaten wordt duidelijk gemaakt wat de bezwaren zijn. Men dient een verzoek in om een open grensverkeer toe te laten.

In een vervolgvond wordt het standpunt van de kerkeraad van Oudshoorn duidelijk naar voren gebracht. Oudshoorn is tegen open grensverkeer en men verwijt Alphen daar niet voldoende aan mee te werken.

Op 13 november 1902 geeft de classis de volgende verklaring uit:

- '1: Dat hier sprake kan zijn van grote toegeeflijkheid.
- 2: Dat in dit speciale geval bijzondere maatregelen gewettigd zijn.
- 3: Dat men op het verzoek in die mate wil ingaan
 - a) indien elk lid persoonlijk zijn verzoek indient bij de betrokken kerkeraad
 - b) opdat de kerkeraden daarna 3 maanden gelegenheid hebben de requestant te bewerken.
 - c) Indien na drie maanden de bearbeiding vruchteloos is geweest mag de kerkeraad van Alphen aan het verzoek voldoen met de uitdrukkelijke verklaring, dat het alleen geschiedt uit toelating om zijner zwakheid wil.'

Nu komt er een nieuwe complicatie.

P. de Rooij, één der indieners van het bezwaarschrift bij de classis en enige andere broeders zijn na 1886 in Oudshoorn gaan wonen. Zij zouden dus niet onder deze regeling vallen.

Broeder De Rooij wil bovendien zijn kind in Alphen laten dopen.

Uitvoerig wordt deze kwestie op de kerkeraad besproken met de desbetreffende broeders. De kerkeraad weet hen te overtuigen van de procedure die ze volgens de Synodale Bepalingen hebben te volgen.

Oudshoorn dringt er per brief bij Alphen op aan de classicale regels juist toe te passen en bekend te maken.

Tevens wijst zij nog eens op de Synodale Bepalingen t. a. v. hen die na 1886 in Oudshoorn zijn komen wonen en in Alphen kerken en ze verzoekt Alphen deze broeders ervan te weerhouden de kerkeraad van Oudshoorn te benaderen met het verzoek hun toestemming te verlenen om naar Alphen overgeschreven te worden.

Alphen wenst niet de verantwoordelijkheid te aanvaarden van hetgeen Oudshoorn verzoekt. 'Is uw besluit om dit schrijven tot ons te richten niet wat overhaast genomen?'. Oudshoorn wordt meegedeeld, dat de classicale regeling zal worden meegedeeld aan die personen die het aangaat. Broeder De Rooij wendt zich per brief tot de kerkeraad van Alphen met het hernieuwde verzoek om toegelaten te worden.

De kerkeraad is totaal verdeeld.

Sommigen hebben er spijt van dat ze niet eerder hard zijn opgetreden.

Anderen vinden het verantwoord de bepalingen te negeren.

Ds. Schuurman meent dat De Rooij Oudshoorn heeft geaccepteerd als zusterkerk en nu de konsekwenties heeft te aanvaarden.

Als de meerderheid van de kerkeraad broeder De Rooij wil toelaten, legt ds. Schuurman de kwestie voor aan de classis.

Aarlanderveen dient een protest in bij de classis tegen de bepalingen van 13 november 1902. Ze vindt ze te vergaand en verzoekt de bepalingen in te trekken.

Ds. Schuurman praat weer met broeder De Rooij. Deze wil overgaan als ook de anderen meegaan.

Ds. Schuurman legt de kerkeraad art. 80 van de Dordtse Kerkorde voor waarin staat dat een predikant schuldig is en geschorst kan worden als hij indringt in de dienst van een ander.

De vergadering legt zich bij het standpunt van de predikant neer behalve broeder Boer: 'Gij moet mij maar niet meer vragen. Ik ga er niet met mede en kan zo geen ouderling blijven en ga heen'.

'De voorzitter berispt zulk spreken als broeder Boer doet: 'Wij mogen niet boos worden, maar moeten recht handelen'.'

Als Jac. Vierbergen de kerkeraad verzoekt zijn kinderen toe te laten wijst hij hem op de classicale bepalingen.

Ook broeder De Rooij komt weer ter vergadering :

'Hij kan er niet van slapen'.

Men weet hem er van te overtuigen naar Oudshoorn te gaan.

Ds. Schuurman: 'Dit zeggen al de broeders kerkeraadsleden u'.

Boer: 'Maar ik zeg het niet !'

De classis handhaaft haar bepalingen en wenst niet over De Rooij te spreken, daar hij meer dan één jaar en zes weken z'n attestatie niet heeft ingeleverd en kerkordelijk nu niet meer tot de kerk behoort.

De Rooij zwicht onder deze druk en meldt zich in Oudshoorn aan als lid. Oudshoorn dient bij de Provinciale Synode een protest in tegen de classicale bepalingen.

Een deputaatschap bezoekt op 4 september 1903 Alphen om een onderzoek in te stellen. Daarna vergadert het deputaatschap op 17 september met de kerkeraad.

De kerkeraad geeft een overzicht van de grensmoeilijkheden vanaf 1893.

De meningen worden gespeild.

De Provinciale Synode komt met het volgende voorstel:

'De Synodale Bepalingen ten volle toepassen op de jeugdige leden van de kerk, die op 1-1-1905 de leeftijd van 12 jaar nog niet hebben bereikt, terwijl degenen, die deze leeftijd wel hebben bereikt, zich bij het afleggen van openbare belijdenis (zich) zullen voegen bij de kerk hunner keuze, na vooraf schriftelijke toestemming van de kerkeraad hunner woonplaats te hebben gevraagd, met de belofte zich bij het komen tot zelfstandige positie (waaronder begrepen huwelijk) te zullen voegen bij de kerk hunner woonplaats; zij zullen bij die kerk (nl. hunner keuze) mogen blijven, tot zolang zij blijven in het gezinsverband, waarvan zij lid zijn of komen in een ander huisgezin, welks hoofd bij diezelfde kerk behoort.'

Alphen is opgelucht. Dit geeft in ieder geval enige tijd rust.

Wel vraagt ze zich af of de genoemde jeugdige leden de catechisatie in Alphen mogen blijven volgen.

Als het antwoord hierop bevestigend is, zijn allen vóór deze bepalingen.

Van deze regeling maken 11 families gebruik:

C. Hoogeveen, Wed. W. van Zwieten-v. d. Berg, Jac. Vierbergen,

Wed. A. de Wouden-de Wit, Van de Berg, Van Winkel, J. H. Waardenburg,

Wed. H. v. d. Berg-Le Clecq en H. Stapper.

Het betreft hier in totaal 39 kinderen.

Inmiddels heeft ds. Schuurman op 16 augustus 1903 afscheid genomen van de gemeente. In de vacaturetijd mag de consulent (uit Oudshoorn) de catechisaties geven.

Ouderling Boer is hier tegen!

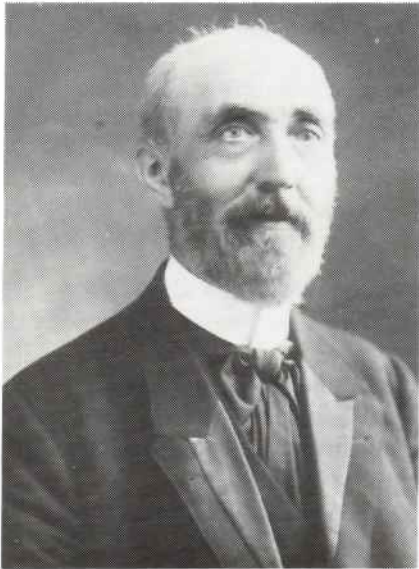
De nieuwe predikant kan een traktement worden aangeboden van f 1500,- Verder vrij genot van bronwater en lichtgas 'alsmede vrijdom van de volgende Belastingen, als Personele-, Bedrijfs- en Gemeentelijke.'

Ds. C. B. Schoemakers wordt beroepen en neemt het beroep aan.

Op 5 juni 1904 doet hij zijn intrede.

Als een broeder van elders in Oudshoorn gaat wonen en lid wil worden van Alphen wijst men hem resoluut op de bepalingen.

Op 6 februari 1905 overlijdt Cornelis Boer, 80 jaar oud, na een ziekbed van 8 dagen.

*Ds. C. B. Schoemakers
(21 aug. 1865 tot 20 april 1942)
In Alphen van 5 juni 1904 tot 1 jan. 1911.
Alphen was zijn vierde gemeente.
Hij was een blijmoedig christen.*